

Значення коефіцієнта стисливості зразків композиційного матеріалу

Склад зразків композиційного матеріалу	Коефіцієнт стисливості m_0
Глина 100 %	0,12
Глина 50 % + шлак основний 15 %	0,1
Глина 50 % + шлак основний 35 %	0,07
Глина 50 % + шлак основний 50 %	0,05
Глина 50 % + шлак кислий 15 %	0,06
Глина 50 % + шлак кислий 35 %	0,045
Глина 50 % + шлак кислий 50 %	0,03

Це обумовлено збільшенням кількості коагуляційних контактів в одиниці об'єму ґрунту і збільшенням його щільності за рахунок більшого зближення високодисперсних частинок. Отримані результати також свідчать про вплив кислотно-лужної реакції середовища на кінцевий результат. У випадку більш лужного середовища (основний шлак) стисливість збільшується, що призводить до де-якого зниження деформативних характеристик ґрунтового матеріалу. Отже, для подальших досліджень найбільш прийнятним буде композиційний матеріал на основі ґрунту та кислого шлаку.

УДК 691.32

ВИСОКОДИСПЕРСНА КРЕЙДА ЯК ДОБАВКА ДЛЯ БЕТОНІВ

THE FINELY DISPERSED CHALK RESULT AS AN ADDITIVE OF CONCRETE

С.М. Чепурна¹, канд. тех. наук О.С. Борзяк²

¹*Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова*

²*Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

S. Chepurna¹, O. Borziak², PhD (Tech.)

¹*O.M. Beketov national university of urban economy in Kharkiv*

²*Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Для виготовлення бетонів у сучасних умовах в якості наповнювачів використовують вапняк, мікрокремнезем, золу-унос, метакаолін та інші. В Україні крейда вважається некондиційною та обмежено використовується в будівництві через низьку міцність. Крейда – це порода зі змішаними структурними зв'язками, цементация якої обумовлена кристалізаційними зв'язками між часточками розміром від 0,05 до 0,005 мм тонкого органогенного і пелітоморфного кальциту. Часточки кальциту, на відміну від крейди, мають досить високу міцність, тому дисперговану крейду можна використовувати в якості мінерального наповнювача.

Частинки крейди погано розкладаються у воді, отже механізм наповнення характеризується фізичною взаємодією частинок наповнювача як між собою, так із частинками цементу. Розмір частинок крейди можна порівняти з розміра-

ми капілярів цементного каменю, тому значна частина об'єму капілярних пор може бути заповнена зернами кальциту, що підвищить щільність і знизить проникність цементного каменю. Це дозволить підвищити водонепроникненість, а також стійкість бетонів і розчинів до агресивного середовища.

Карбонат кальцію є хімічно активним по відношенню до цементу, а також бере участь у формуванні структурних зв'язків. Процес взаємодії карбонату кальцію з продуктами гідратації і складовими портландцементного клінкеру відбувається на поверхні зерен. Результатом цих процесів є утворення складних за складом кристалогідратів: гідрокарбоалюмінатів кальцію ($3\text{CaO} \times \text{Al}_2\text{O}_3 \times \text{CaCO}_3 \times 10\text{H}_2\text{O}$; $3\text{CaO} \times \text{Al}_2\text{O}_3 \times n\text{CaCO}_3 \times m\text{Ca}(\text{OH})_2$); гідроферитів кальцію ($3\text{CaO} \times \text{Fe}_2\text{O}_3 \times \text{CaCO}_3$; $3\text{CaO} \times \text{Fe}_2\text{O}_3 \times n\text{CaCO}_3 \times m\text{Ca}(\text{OH})_2$) та подвійна сполука ($\text{Ca}(\text{OH})_2 \times \text{CaCO}_3$). Крім цих речовин виникають важкорозчинні комплексні гідрокарбонати калію і натрію. Тобто відбувається хімічна та фізико-хімічна взаємодія.

Механізм формування структури бетону з високодисперсною крейдою в якості наповнювача – це синтез процесів хімічної, фізико-хімічної та фізико-механічної взаємодії.

Наведені результати експериментальних досліджень, які підтверджують, що додавання високодисперсної крейди в кількості до 20% значно підвищує водонепроникність та корозійну стійкість бетону.

УДК 691:697.132

КОМПЛЕКСНА СТІЙКІСТЬ БУДІВЕЛЬНИХ КОМПЗИТИВ

COMPLEX RESISTANCE OF BUILDING COMPOSITES

В.В. Шевченко

Одеська державна академія будівництва та архітектури

V.V. Shevchenko

Odessa State Academy of Building and Architecture

Під комплексною стійкістю розуміється здатність матеріалу зберігати задані фізико-механічні властивості на протязі нормативного часу експлуатації під впливом температури та вологості. Ці фактори комплексно впливають на конструкцію. Ще створює передумови виникнення градієнтів вологісних і термічних деформацій по перерізу конструкцій. Можна припустити, що різні за своєю природою розвитку об'ємні деформації можуть привести до однакового результату - зниження стійкості матеріалу. Для підтвердження цього була визначена задача досліджень - вивчити вплив комплексного кліматичного впливу (нагрівання, охолодження, зволоження, заморожування, розморожування, висушування) на зміну основних властивостей цементного каменю.

Дослідження проводилися, на зразках цементного каменю розмірами $160 \times 40 \times 40$ мм, витримані 28 діб нормального твердіння. Методика досліджень полягала в наступному. Частина зразків одного складу і терміну твердіння ок-